

INSPIRATIONSMATERIAL

LORANGA, MASARIN OCH DARTANJANG

AV BARBRO LINDGREN

I DRAMATISERING AV MATS KJELBYE

**MALMÖ
STADSTEATER**

Det här är ett inspirationsmaterial som bygger på teman ur pjäsen *Loranga, Masarin och Dartanjang* av Barbro Lindgren. Här hittar du också diskussionsfrågor och tips på litteratur, artiklar, filmer och hemsidor. Du kan använda inspirationsmaterialet antingen inför eller efter teaterbesöket.

Har du tips, idéer eller funderingar kring våra inspirationsmaterial? Kontakta Carin Hebelius på carin.hebelius@malmostadsteater.se

HEJ ADA BERGER, REGISSÖR

FOTO JOHAN SJÖVALL

Läste du själv *Loranga, Masarin och Dartanjang* som liten?

Jag läste den som liten och jag läser den som stor. Jag skrattar lika mycket nu som då men ser olika saker. Masarin säger i böckerna att han har världens bästa pappa. Jag tror att det är sant. Men när jag läser idag ser jag att bilden av denna världens bästa pappa är ganska komplicerad.

Vad tycker du är mest intressant/spännande med berättelsen?

Hur fantasin fungerar både som tröst och flykt. Och den egensinniga humorn. Inget känns tillrättat, allt är egensinnigt.

Vilken av figurerna är din favorit?

Svårt att säga. Jag tycker att de tre kompletterar varandra så fint. Men när jag var liten var jag mest fascinerad av Dartanjang och alla hans identitetsbyten.

VAD HANDLAR PJÄSEN OM?

Loranga är en ovanlig pappa, som alltid vill tävla och till varje pris vinna över sin son Masarin. Loranga lever ett behagligt liv, eftersom han inte kan tänka sig att arbeta och förstöra sina bästa år.

Här bor också Dartanjang, Lorangas pappa. Han vaknar varje morgon med en ny personlighet; ena dagen är han rörmokare, andra dagen Hjortfot eller statsminister och ibland är han sig själv, men då är det inte lika roligt. I en talltopp i skogen bor Dartanjangs morfar. Han är så gammal att han bara kan äta frön och gala som en gök.

Andra personer som dyker upp hemma hos Loranga, Masarin och Dartanjang är arga gubben, tjuven Gustav och korvtanten. Det går rykten om att där också finns tigrar och giraffer...

FOTO ANDERS LARSSON

BARBRO LINDGREN

Barbro Lindgren (f. 1937), är en mycket originell och personlig författare. Hon utbildade sig på Konstfack och Konstakademien, och debuterade 1965 med böckerna om *Mattias, vänliga vardagsskildringar*. Med böckerna om Loranga (*Loranga, Masarin och Dartanjang* och *Loranga, Loranga*) släpper hon loss fantasin, fastän hon försäkrar att hon bara sanningsenligt har plockat ur verkligheten och med sin egen familj som modell.

Om sin egen barndom berättar hon i Sparvel-böckerna, och de tre böckerna om den äldre Barbro, *Jättehemligt, Världshemligt* och *Bladen brinner*. Hon skriver också vuxenböcker med en sorgsen underton, och i *Gröngölingen är på väg* har hon skrivit poesi.

Tillsammans med Eva Eriksson har hon också gjort böckerna om *Max* och *Den vilda Bebin*, nya klassiker i den svenska barnlitteraturen. Eva Eriksson har också illustrerat Barbro Lindgrens *Vems lilla mössa flyger?* 1987, och *Korke flyger*, 1990.

1992 kom bilderboken *Bra Börje* med illustrationer av Pija Lindenbaum. Samma år fick Barbro Lindgren också Litteraturfrämjandets stipendium. 1997 blev hon nominerad till Augustpriset för *Andrejs längtan* och 1998 för *Nämen Benny*. Barbro Lindgren har belönats med bl a Expressens Heffaklump, Astrid Lindgren-priset 1973, Nils Holgersson-plaketten 1977, Litteraturfrämjandets stora pris 1991 och ett flertal andra stipendier och kulturpris. 2003 fick hon Astrid Lindgrens Värld-priset och Lyrikpriset till Gustaf Frödings minne. 2004 tilldelades Barbro Lindgren De Nios Astrid Lindgren-pris samt Evert Taube-stipendiet.

(KÄLLA NORSTEDTS.SE)

VEM ÄR VEM?

LORANGA

Loranga är en barnslig och envis pappa som älskar att leka med sin son Masarin. Han vill gärna tävla och vinner alltid över Masarin. Loranga hatar att arbeta men kan tänka sig att bli popstjärna.

MASARIN

Masarin är en tjock liten pojke som tillbringar dagarna med pappa och farfar. Han går inte i skolan men lär sig mycket om livet ändå.

DARTANJANG

Dartanjang är Masarins farfar och Lorangas pappa. Han har öronsus och bor i vedboden, är lite senil och även hypokondriker. Och så älskar han att räkna och skriva tabeller.

TJUVEN GUSTAV

Tjuven Gustav är Lorangas kompis. Han bor i fängelset men kan komma och gå som han vill. Ringer man till fängelset är det Gustav som svarar. Han stjälar i princip allt han ser och har en rolig näsa.

ARGA GUBBEN

Arga gubben jobbar för Malmöbygg AB och tänker bygga tio nya topptrustade bostadshus där Loranga, Masarin och Dartanjang bor. Han tycker att de alla tre är knäppgökar som inte gör något vettigt på dagarna, och om de inte flyttar ska han skicka polisen på dem.

KORVTANTEN

Korvtanten säljer korv men får nästan aldrig betalt. Hon är ofta ledsen för hennes mamma var dum mot henne när hon var liten. Korvtanten vill gärna umgås med Loranga, Gustav, Masarin och Dartanjang.

VAD ÄR NORMALT?

Normal: när
något/någon inte
avviker från den
grundläggande
normen. (NE.SE)

Arga gubben:

– Då var det slut på fest och flum.

Det kanske vore dags att klippa sig och skaffa sig ett jobb?

Barnet måste naturligtvis gå i skolan. Och herr Dartanjang borde verkligen få ett lite bättre boende såhär på ålderns höst.

Loranga, Masarin och Dartanjang lever lite som de vill utan en massa regler och förtuffade meningar, och för det mesta har de väldigt roligt. Hemma hos dem är det lite annorlunda. Här går det bra att sova under köksbordet, umgås med tjuvar och inte gå till skolan.

Vad som är normalt är olika för olika personer. Men vissa saker brukar vara lika för de flesta; som att barnen ska gå till skolan till exempel. Men när man är liten är allt som står en nära normalt och vanligt, det är inte förrän man blir äldre och förstår hur samhället funkar som man kanske förstår att ens nära och kära är lite annorlunda.

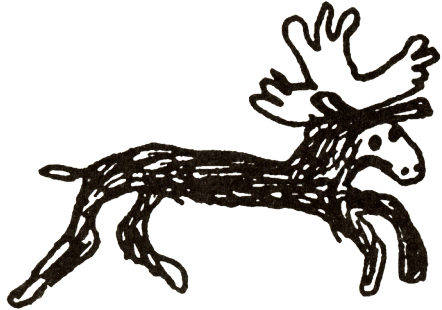

DISKUTERA

Tycker du att vårt samhälle tillåter att folk lever utanför samhällets regler?

Vad är "normal" för dig? Känner du någon som du inte tycker är "normal"?

I så fall, varför är dom inte det?

ANARKI

Anarki:
regeringslöshet,
laglöshet, förvirring.
Begreppet är ofta
negativt laddat men
kan också innebära
en frihet från
myndighetskontroll.

(NE.SE)

Polisen: Och vad pågår här?

Loranga: Å se goddag.

Polisen: God dag

Loranga: Här? Ja, här pågår lite av varje. Byteshandel t ex.
Du får en tiger, jag får en korv. Sådana saker du vet.

Polisen: Vad heter du?

Loranga: Loranga.

Polisen: Det är inget namn.
Det är en läskedryck.
Vad heter du?

Loranga: Förlåt, men jag heter Loranga i alla fall.

Polis: Och nåt arbete har du förstås inte?

Loranga: Nej, det har jag förstås inte.

Mycket av det Loranga, Masarin och Dartanjang gör kan beskrivas som anarki eller laglöshet, de struntar i regler och fördomar. De är som en enda galen storfamilj som leker sig igenom livet. Tjuven Gustav rör sig fritt in och ut ur fängelset och tar det han vill ha. Loranga skulle själv gärna bo ett tag i fängelset, men polisen har ingen plats åt honom. De kan ju inte ta in vilka som helst i det fina fängelset! Arga gubben gör sina arga försök att vräka, skrämma och kontrollera dem.

DISKUTERA

Är anarki negativt eller positivt? Vad finns det för fördelar eller nackdelar med att leva utanför samhällssystemet?

Måste alla barn gå i skolan? Tror du att det skulle funka för den som vill att få undervisning hemma?

LEK OCH FANTASI

Barn är ett folk och dom bor i ett främmande land,
detta land är ett regn och en pöl.

Över den pölen går pojkarnas båtar ibland,
och dom glider så fint utan köl.

Där går en flicka, som samlar på stenar,
hon har en miljon.

Kungen av Träd sitter stilla bland grenar
i Trädkungens tron.

Där går en pojke som skrattar åt snö.

Där går en flicka som gjorde en ö
av femton kuddar.

Där går en pojke, och allting blir glass
som han snuddar.

Alla är barn, och dom tillhör
det gåtfulla folket.

(ur *Det gåtfulla folket*,
text: Beppe Wolgers,
musik: Olle Adolphson)

Loranga-figuren har Barbro Lindgren baserat på sin före detta man som lekte mycket med barnen, men som ville lära dem att man inte alltid kan vinna. Därför gjorde han ofta så att barnen förlorade när de tävlade i olika lekar.

När man leker står det klart för alla deltagare att det inte är "på riktigt", utan att "vi leker". Lek förknippas ofta med barn, det är naturligt och tillhör barndomen att leka. Men vuxna leker också, sport och spel kan liknas vid lek. Loranga leker mer än gärna men vinner alltid över Masarin förstås, kanske är Loranga en dålig förlorare?

DISKUTERA

Loranga, Masarin och Dartanjang har det kanske egentligen ganska svårt. Lite pengar och problem med polisen. Tror du det fungerar att leka och fantisera sig igenom en jobbig vardag?

Brukar du leka med vuxna? I så fall, hur skiljer sig det från när du leker med kompisar?

Är vuxna bra på att leka, tror du att de tycker om det?

TIPS

LITTERATUR

Does, Willem van der, *Normal, störd eller bara udda?*, Liber, 2007.

Lindenbaum, Pija, *När Åkes mamma glömde bort*, Rabén & Sjögren, 2005.

Lindgren, Astrid, *Pippi Långstrump*, Rabén & Sjögren, originalupplaga 1945.

Lindgren, Barbro, *Loranga, Masarin och Dartanjang*, och *Loranga, Loranga*, Rabén & Sjögren, 1969-1970.

Lindgren, Barbro, *Jättehemligt, Världshemligt* och *Bladen Brinner*, Rabén & Sjögren, 1971-1973.

Nilsson, Per, *Inte som alla andra: en liten berättelse om en pojke som vill veta om han är vanlig eller normal*, Alfabet, 1999.

Olsson, Sören/Jacobsson, Anders, *Inte onormalt normal (Sunes värld)*, Rabén & Sjögren, 2002.

ARTIKLAR

"Tröstande pappor mer älskande", i *Svenska Dagbladet* 090403, tinyurl.com/cd87er

"Arbetslös förälder – risk och resurs", i *Svenska Dagbladet* 090419, tinyurl.com/c7rahk

"Ovanliga människor lever sitt liv...", i *Dala-Demokraten*, tinyurl.com/ygh25rg

FILM

Gummi-Tarzan, regi Søren Kragh-Jacobsen, 1982.

Mitt liv som hund, regi Lasse Hallström, 1985.

Busters fantastiska värld, regi Bille August, 1985.

Tsatsiki, morsan och polisen, regi Ella Lemhagen, 1999.

The Royal Tenenbaums, regi Wes Anderson, 2001.

Loranga, Masarin & Dartanjang, regi Igor Veichtaguin, 2005.

Little Miss Sunshine, regi Jonathan Dayton/Valerie Faris, 2006.

WEBB

Allt om Barn alltombarn.se

Barbro Lindgren, sommarprat ur radioarkivet, tinyurl.com/yafhfv

Barnboken barnboken.nu

Brev från Astrid Lindgren till Barbro Lindgren astridlindgren.se tinyurl.com/yhdqgjo

Norstedts norstedts.se

Rabén & Sjögren rabensjogren.se